

19.12.2023

EOAK/5457/2023

Ratkaisija: Apulaisoikeusasiamies Mikko Sarja

Esittelijä: Notari Riina Tuominen

TARKASTUS POHJOIS-KARJALAN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ RIVERIA, 28.11.2023

Tarkastuskohde

Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä Riveria

Tarkastusajankohta

28.11.2023 klo 12–15.15

Osallistajat EOAK:sta

Apulaisoikeusasiamies Mikko Sarja

Vanhempi oikeusasiamiehensihteeri Piatta Skottman-Kivelä

Vanhempi oikeusasiamiehensihteeri Johanna Rantala

Notari Riina Tuominen

Osallistajat tarkastuskohteesta:

Kuntayhtymän johtaja, rehtori

Hallintojohtaja

Henkilöstö- ja viestintäjohtaja

Yritysasiantuntija

Koulutusjohtaja, teollisuus ja biotalous

Koulutusjohtaja, rakentaminen

Koulutusjohtaja, hyvinvointi ja terveys

koulutusjohtaja, palvelutoiminta

Riverian opiskelijoita ja opettajia

1 Tarkastuksen tarkoitus

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan laillisuusvalvonta-asiat (pois lukien uskonnollisia yhdyskuntia koskevat asiat) siirtyivät 1.6.2023 tehtävässä aloittaneelle apulaisoikeusasiamies Mikko Sarjalle (jälj. AOA).

Tarkastuksen tarkoituksena oli tutustua Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä Riverian toimintaan eduskunnan oikeusasiamiehestä annetun lain 5 §:n tarkoittamalla tavalla; oikeusasiamies toimittaa tarpeen mukaan tarkastuksia perehtyäkseen laillisuusvalvontaansa kuuluviin asioihin. Tarkastuksen taustalla ei ollut se, että Riveria olisi ollut oikeusasiamiehen laillisuusvalvonnassa erityisesti esillä.

Eduskunnan oikeusasiamiehen opetustoimen laillisuusvalvonnassa yhtenä lähtökohtana on perehtyä oppilaiden ja opiskelijoiden oikeuksien toteutumiseen ja yhdenvertaisiin mahdollisuuksiin saada ikäkauden ja edellytysten mukaista opetusta. Painopisteenä on lasten oikeuksien valvonta. Koulutussektorin laillisuusvalvonnassa erityistä huomiota kiinnitetään lasten ja nuorten oikeuksien toteutumiseen myös oppilaitosympäristössä.

Oikeusasiamiehen laillisuusvalvonnassa erityisteemana vuonna 2023 on valvonnan valvonta. Ylimpänä laillisuusvalvojana oikeusasiamiehen yhtenä tehtävänä on varmistua siitä, että valvonnan kohteena olevat valvojat ja valvottujen tahojen sisäinen valvonta toimivat tehokkaasti lainmukaisuuden valvonnassa ja perus- ja ihmisoikeuksien edistämisessä.

2 Tarkastusteemat ja ennakoaineisto

Koulutuskuntayhtymä Riverialle lähetettiin etukäteen tarkastuksella käsiteltävät teemat, joiksi oli valikoitu seuraavat:

- opiskelijakunnan toiminta ja tehtävät
- hyvä hallinto ja julkisuusperiaatteen toteutuminen
- opiskelijoiden oikeusturva, opintosuoritusten arviointi ja oikaisupyynnöt
- opiskeluoikeuden peruuttaminen ja kurinpito
- oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön
- vammaisten henkilöiden opiskelumahdollisuuksien turvaaminen ja osallistumisoikeudet (digiympäristön saavutettavuus, kohtuulliset mukautukset, esteettömyys)
- opiskelijoiden hyvinvointi, tuki ja erityinen tuki
- havainnot oppivelvollisuuslain toimeenpanosta
- toiminnan omavalvonta.

Näistä teemoista saatiin ennen tarkastusta asiakirja-aineistoa.

Ennakkomateriaaleina (liite 1) koulutuskuntayhtymä Riveria toimitti seuraavat asiakirjat:

- Riverian yleisesittely
- hyvä hallinto ja julkisuusperiaatteen toteutuminen
- Riverian opiskelijakuntatoiminta
- Riverian työelämäyhteistyö/ yrityspalvelutiimin toimintamalli
- opiskelijoiden oikeudet ja velvollisuudet.

Tarkastuksella käytiin keskustelua ennakkoon ilmoitettujen teemojen sekä niistä toimitetun materiaalin pohjalta. AOA:n tarkastus kohdentui Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä Riverian Joensuun toimipisteeseen.

Koulutuskuntayhtymä Riverialle varattiin tilaisuus kommentoida tarkastuskäynnistä laaditun pöytäkirjan luonnosta.

3 Oikeusasiamiehen laillisuusvalvonta opetus- ja koulutusasioissa

AOA kertoi lyhyesti oikeusasiamiehen roolista opetus- ja koulutusasioiden laillisuusvalvonnassa, erityisesti 1.10.2022 voimaantulleesta laista valtioneuvoston oikeuskanslerin ja eduskunnan oikeusasiamiehen tehtävien jaosta, jolla oikeusasiamiehelle on keskitetty lasten oikeuksien toteutumisen valvonta. Tämä osaltaan korostaa opetusta ja koulutusta koskevien asioiden merkitystä oikeusasiamiehen laillisuusvalvonnassa.

AOA kertoi myös laillisuusvalvonnasta opetus- ja koulutusasioissa, erityisesti ammatillista koulutusta koskevista ratkaisuista. Opetussektorille saapuu vuosittain noin 300 kantelua, joista vain noin alle 5 % on koskenut ammatillista koulutusta. Kanteluissa teemoina ovat viime vuosina nousseet esiin muun muassa koronatoimet ja maskinkäyttö, valintakoejärjestelyt, näyttötyön arviointi, tietopyyntöihin vastaaminen, esteellisyys opiskelijavalinnassa ja opiskeluoikeuden peruuttaminen.

4 Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä Riverian yleisesittely

Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä Riveria on 12 kunnan (Ilomantsin, Joensuun, Juukan, Kiteen, Kontiolahden, Lieksan, Liperin, Nurmeksen, Outokummun, Polvijärven, Rääkkylän ja Tohmajärven) omistama monialainen ammatillisen koulutuksen sekä vapaan sivistystyön järjestäjä. Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymän toimintaa sijoittuu maakunnassa kuuteen eri toimipisteeseen (Joensuun, Kiteen, Lieksan, Nurmeksen, Outokummun ja Valtimon koulutusyksikköön).

Koulutuskuntayhtymä Riverian ylimpänä päättävänä elimenä toimii yhtymävaltuusto, jossa on 52 poliittisesti valittua jäsentä. Yhtymävaltuustosta ja sen toiminnasta ja tehtävistä säädetään kuntalaissa, perussopimuksessa ja hallintosäännössä. Jäsenkunnat valitsevat yhtymävaltuustoon kuntaa edustavat jäsenet kunnan asukaslukuun suhteutettuna. Kullakin jäsenkunnalla on yksi jäsen jokaista alkavaa 3500 asukasta kohti. Hallinnon ja talouden tarkastamista varten kuntayhtymässä toimii viisijäseninen tarkastuslautakunta.

Koulutuskuntayhtymä Riveria tarjoaa ammatillisia perustutkintoja, ammattitutkintoja, erikoisammattitutkintoja, työelämän täydennyskoulutusta, työvoimakoulutusta, avoimen yliopiston opintoja, kansanopisto-opintoja sekä tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta (TUVA). Opiskella voi hyvinvoinnin ja terveyden, teollisuuden ja biotalouden, palvelutoiminnan sekä rakentamisen aloja. Nämä neljä alaa muodostavat koko maakunnan kattavat tulosalueet, joihin myös opetus- ja ohjaushenkilöstö on sijoittunut. Opiskelijoita Riveriassa on yhteensä 17 000, joista tutkinto-opiskelijoita noin 10 000 sekä henkilöstöä noin 700.

Riverian tavoitteena on tarjota ensisijaisesti maakunnan työelämän tarpeisiin vastaavaa koulutusta ja tutkintoja. Työelämäyhteistyö on merkittävässä asemassa, ja sitä halutaan jatkuvasti kehittää ja parantaa. Tarkoituksenmukaisinta koulutuksen ja tutkintojen suuntaamista suunnitellaan yhdessä alueen työelämän kanssa. Opiskeluihin kuuluu olennaisena osana työelämäjaksoja, jonka vuoksi suhteet työelämään ovat vahvat. Riverian neljän tulosalueen ja työelämän edustajien kanssa on järjestetty työelämäfoorumeita kaksi kertaa vuodessa, joissa luodaan yhteistyölle hyvät edellytykset sekä selvitetään maakunnan tulevaisuuden näkymiä ja työelämän osaamistarpeita.

Työelämäyhteistyön prosessista vastaa Riverian yrityspalvelupäällikkö ja toteutuksesta koulutusjohtajat ja tiimipäälliköt.

Ns. työssäoppimispaikkoja (työelämässä oppiminen) opiskelijoille löytyy hyvin, ja Riveriasta kerrottiin, että työnantajat olisivat valmiita ottamaan erityisesti osaajapula-aloille enemmänkin opiskelijoita työharjoitteluihin, kuin heitä on tarjolla. Päivittäin työelämässä oppimassa on 2700 Riverian opiskelijaa.

Ajankohtaisena asiana Riveriassa tuotiin esille uuden hallitusohjelman myötä kaavailut uudistukset ammatillisen koulutuksen rahoitusmalliin. Rahoituksessa tulnaisiin painottamaan nykyistä enemmän tutkintojen suorittamista ja työllistymistä tai jatko-opintoihin siirtymistä.

5 Opiskelijakunnan toiminnan yleisesittely ja sen tehtävät

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 106 §:ssä säädetään opiskelijoiden vaikutusmahdollisuuksien turvaamisesta ja opiskelijakunnasta. Sen mukaan koulutuksen järjestäjän tulee varmistaa opiskelijoille mahdollisuus vaikuttaa koulutuksen järjestäjän tässä laissa tarkoitettuun toimintaan ja sen kehittämiseen sekä opiskelijoita koskevien ja opiskelijoiden asemaan vaikuttavien päätösten tekemiseen.

Riveriassa toimii opiskelijakunta PYRO, joka koostuu kaikista Riverian opiskelijoista. Opiskelijakunnan toimintaan on mahdollista kaikkien osallistua. Oppilaitoksen taholta kerrottiin toiminnan olevan tällä hetkellä aktiivista. Opiskelijakunnan hallitus muodostetaan tammikuun järjestäytymiskokouksessa, jossa valitaan hallituksen vastuujäsenet. PYRO:n hallitus edustaa kaikkia Riverian opiskelijoita ja tavoitteena on tuoda opiskelijoiden ääni kuuluviin Riverian päätöksentekoon, välittää tietoa opiskelijoille, mahdollistaa erilaisia tapahtumia ja edistää opiskelijoiden hyvinvointia. Koulutusyksiköiden opiskelijat muodostavat myös omia opiskelijakuntia osana PYRO:n toimintaa.

Opiskelijakuntatoiminnalla voi vaikuttaa oppilaitoksen sääntöihin ja opetukseen sekä opiskelijoiden palveluihin. Opiskelijakunta on esimerkiksi ollut mukana laatimassa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa, se järjestää tutor-koulutusta ja jakaa harkinnanvaraisia avustuksia opiskelijoiden hyvinvoinnin edistämiseen ja oppimisympäristön parantamiseen. Opiskelijakunta tekee yhteistyötä niin opiskelijoiden kuin henkilökunnan ja johdonkin kanssa.

6 Opiskelijoiden tapaaminen

Osana tarkastuskäyntiä kierrettiin kampusalueella opiskelijoiden ohjaamana tutustumassa eri toimipisteissä. Keskustelussa ilmeni, että monet opiskelijat pitivät opetuksen ja ohjauksen määrää riittävänä ja kokivat oppilaitoksen ilmapiirin hyvänä. Työssäoppimispaikkoja kerrottiin pääsääntöisesti löytyvän myös hyvin. Eräät kierroksella tavatut opiskelijat olivat myös menestyneet oman alansa valtakunnallisissa ammattitaitokisoissa ja saaneet taitajapalkintoja.

Samassa opiskelutilassa myös kerrottiin olevan ammatillisen erityisoppilaitos Luovin opiskelijoita.

Kierroksella tavattiin päärakennuksen aulaan ulko-ovien läheisyydessä työskentelevä ”kampusmestari” työpisteellään. Hän kertoi tarjoavansa matalan kynnyksen apua ja neuvoja opiskelijoiden erilaisiin kysymyksiin, jotka voivat vaihdella esimerkiksi käytännönläheisistä opiskelutilan sijaintia koskevista kysymyksistä enemmän selvittelyä vaativiin asioihin. Lisäksi tavattiin pajatilassa henkilö, jonka tehtäviin kuului oppilaiden opiskeluun liittyvissä kysymyksissä auttaminen ja yleinen neuvominen.

AOA piti tällaisten opiskelijoille helposti saavutettavan matalan kynnyksen avun ja neuvonnan tarjoamista hyvänä toimintamallina.

7 Hyvän hallinnon ja julkisuusperiaatteen toteutuminen

Riverian puolelta esiteltiin muun ohella sen käyttämiä hallintomenettelyjä ja päätösprosesseja. Käytössä ovat yhtenäiset ohjeet ja toimintamallit, jotka perehdytetään henkilöstölle. Ohjeistuksissa ja henkilökunnan perehdyttämisissä tavoitteina on päätöksenteon ja tosiasiallisen toiminnan oikeudenmukaisuus ja tasa-arvoisuus. Esiin tuotiin, että hallinnollisia ja päätöksentekoprosesseja pyritään kehittämään jatkuvasti.

Kuntayhtymän rakenne ja hallinto, tehtävät ja toimivaltasuhteet sekä keskeisimmät päätöksentekoprosessit on määritelty yhtymävaltuuston asettamassa hallintosäännössä, joka löytyy myös Riverian kotisivuilta saavutettavassa muodossa. Kuntayhtymän päätöksenteko ja hallintomenettelyt ovat avoimia ja julkisia. Riverian toimielinten esityslistat, pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset julkaistaan sen kotisivuilla.

Riveriasta todettiin, että hallintolain mukaisten tiedustelujen ja julkisuuslain mukaisten asiakirjapyyntöjen kanssa toimimiseen on olemassa mallit, mutta näissä on vielä kehittämisen ja selkeyttämisen tarvetta. Riverian taholta tuotiin myös esiin, että saapuneet tietopyynnot kirjataan kirjaamossa asianhallintaan ja niihin vastataan lainsäädännössä määritellyn ajan kuluessa.

Hallintolain ja julkisuuslain mukaisia tietopyyntöjä Riveriaan saapuu vuosittain vain yksittäisiä. Rekisteritietojen tarkastuspyyntöjä tulee vähän. Tarkastuspyynnön tekemiseen on ohjeet Riverian nettisivuilla. Riverian arkistoon tietopyyntöjä (todistuspyyntöjä) tulee yli 300 kpl vuodessa. Tietopalvelupyynnot ja tehdyt luovutukset kirjataan.

8 Opiskelijoiden oikeusturva, opintosuoritusten arviointi ja oikaisupyynnot

Riverian osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelmassa on määritelty opiskelijoiden osaamisen arvioinnin menettelytavat sekä kuvattu menettely arvioinnin oikaisemiseen. Oikaisupyynnöt todettiin tulevan vähän. Oikaisupyynnot ovat tyypillisesti liittyneet henkilövalintoihin ja arviointeihin.

9 Opiskelu-oikeuden peruuttaminen, kurinpito, oikeus turvalliseen opiskelu-ympäristöön

Riverian kotisivuilta löytyvät oppilaitoksen järjestyssäännöt sekä asuntolan järjestyssäännöt. Riveriassa on määritelty ja kuvattu kurinpidon prosessit intrassa. Näistä kaikista on myös opiskelijoita tiedotettu. Kurinpitoseuraamuksia kerrottiin tulevan eniten asuntoloiden järjestyssääntöjen rikkomisista.

Opiskeluasioiden toimikunnan tehtävänä on päättää ammatillisen koulutuksen lainsäädännössä säädettyinä monijäsenisenä toimielimenä opiskelu-oikeuden peruuttamisesta ja palauttamisesta, määräaikaisesta erottamisesta oppilaitoksesta, asuntolasta erottamisesta sekä opiskelu-oikeuden pidättämisestä.

Ajankohtaisena asiana keskusteluun nousi 1.6.2023 voimaan tulleet yhdenvertaisuuslain (1192/2022) muutokset. Riverian taholta todettiin, että tähän liittyvän opiskelijoita koskevan ohjeistuksen päivitys on käynnissä ja tarkoituksena on avata opiskelijoille uusi verkko-opinto, jonka avulla varmistetaan opiskelijoiden olevan tietoisia tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvistä asioista ja toimintatavoista. Lisäksi jokaisen henkilöstön jäsenen täytyy suorittaa kaikille yhteinen verkossa opiskeltava tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusopinto.

10 Vammaisten henkilöiden opiskelumahdollisuuksien turvaaminen ja osallistumisoikeudet

Tarkastuksella keskusteltiin muun ohella digiympäristön saavutettavuudesta, esteettömyydestä ja kohtuullisista mukautuksista, joiden taustalla ovat osaltaan YK:n vammaisyleissopimuksesta ja yhdenvertaisuuslaista johtuvat vaatimukset vammaisten ja erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden oikeuksien edistämiseksi ja turvaamiseksi (ks.liite 2 ”esteettömyyslomake”). Esteettömyys ja saavutettavuus ovat YK:n vammaisyleissopimuksen keskeisiä yleisperiaatteita.

YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan yleissopimuksen 24 artiklassa turvataan vammaisten henkilöiden oikeus koulutukseen ilman syrjintää ja varmistetaan osallistava koulutusjärjestelmä kaikilla tasoilla sekä elinikäinen oppiminen. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että niin välittömät kuin välillisetkin oikeudelliset esteet tulee poistaa sekä sisäänpääsyvaiheesta että koulutuksen ajalta.

Yhdenvertaisuuslain 15 §:ssä (muutos 1192/2022) asetetaan muun ohella koulutuksen järjestäjälle velvollisuus tehdä asianmukaiset ja kulloisessakin tilanteessa tarvittavat kohtuulliset mukautukset, jotta vammaisen henkilö voi yhdenvertaisesti muiden kanssa saada koulutusta.

Riveriasta tuotiin esiin, ettei heillä ole tullut vastaan moniakaan tilanteita, joissa kohtuullisiin mukautuksiin olisi ollut tarvetta. Tarvittaessa niitä on valmius tehdä. Myös näytöissä, jotka ovat osaamisen osoittamista, mukauttaminen voi tulla kyseeseen. Riverian keskeiset säännöt, ohjeet ja toiminnan esittely ovat luettavissa Riverian uudistetuilla saavutettavuusasetuksen mukaisilla internet-sivuilla, ja mukautusten ohjeistus löytyy erityisen tuen suunnitelmasta

11 Opiskelijoiden hyvinvointi sekä tuki ja erityinen tuki

Riveriassa tehdään opiskelijoille vuosittain hyvinvointikysely, jolla kartoitetaan opiskelijoiden kokonaistilannetta. Opiskelijoiden hyvinvoinnin edistämisen toimenpiteet on kuvattu Riverian laatimassa opiskelijan hyvinvointisuunnitelmassa. Opiskelijan hyvinvointisuunnitelmassa määritellään opiskelun tuen ja yhteisöllisyyden edistämisen toimintatavat. Hyvinvointisuunnitelma sisältää opiskelijoiden tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta, osallisuutta, terveyttä ja turvallisuutta edistävät linjaukset ja toimintaohjeet. Se ohjaa myös yhteisöllisen ja yksilöllisen opiskeluhoillon toteuttamista, arvioimista ja kehittämistä.

Opiskelijan hyvinvointisuunnitelmaa täydentää ohjeet erityisestä tuesta, toimenpiteet tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi ja varhaisen tuen toimintamalli.

Muun ohella tuotiin esille, että Riveriassa opiskelijalla on oikeus erityiseen tukeen ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 64 §:n mukaan niin ammatillisissa perustutkinnoissa, ammattitutkinnoissa kuin erikoisammattitutkinnoissa sekä valmentavassa koulutuksessa silloin, kun oppimisvaikeuksien, vamman, sairauden tai muun syyn vuoksi opiskelija tarvitsee pitkäaikaista tai säännöllistä tukea saavuttaakseen tutkinnon tai koulutuksen perusteiden mukaiset ammattitaitovaatimukset tai osaamistavoitteet. Erityistä tukea tarjotaan yksilöllisesti, ja se suunnitellaan opiskelijan tarpeiden pohjalta. Päätös erityisestä tuesta perustuu aina harkintaan ja yksilölliseen arviointiin. Tukitoimista keskustellaan opiskelijan kanssa ja sovitut tukitoimet kirjataan opiskelijan henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan (HOKS).

Erityisestä tuesta päätettäessä voidaan päättää myös osaamisen arvioinnin mukauttamisesta tai ammattitaitovaatimuksista poikkeamisesta opiskelijan henkilökohtaisten valmiuksien ja tavoitteiden mukaisesti.

12 Havainnot oppivelvollisuuslain toimeenpanosta

Riveriassa opiskelee noin 1700 oppivelvollista, joista suurin osa opiskelee perustutkintoa. Oppivelvollisuuden laajentumisen kokemuksista keskusteltiin, ja yhtenä jonkin verran työllistävänä asiana nousi esiin tietokoneiden hankkiminen ja järjestäminen kaikille opiskelijoille.

Myös oppivelvolliselle soveltuvimman paikan löytäminen tuotiin esiin. Joskus huomataan, että opiskelu Riveriassa ei onnistu ja opiskelijalla on tarve vahvemmalle tuelle, kuin oppilaitoksessa on mahdollista tarjota. Tällöin sopivampi opiskelupaikka löytyy usein ammatillisesta erityisoppilaitoksesta Luovista, joka pystyy tarjoamaan vaativaa erityistä tukea opinnoissa sitä tarvitseville. Nämä tilanteet vaativat paljon moniammatillista yhteistyötä.

13 Toiminnan omavalvonta

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 126 §:n mukaan koulutuksen järjestäjän tulee arvioida järjestämiään tutkintoja, koulutusta ja muuta toimintaa sekä niiden laatua ja vaikuttavuutta. Koulutuksen järjestäjä vastaa järjestämiensä tutkintojen, koulutuksen ja muun toiminnan laadusta ja laadunhallinnan jatkuvasta parantamisesta. Koulutuksen järjestäjän on myös säännöllisesti osallistuttava ulkopuoliseen toimintansa ja laadunhallintajärjestelmiensä arviointiin sekä julkistettava järjestämänsä arvioinnin keskeiset tulokset.

Opiskeluympäristöissä tulee järjestää ja turvata toimivat menettelyt epäkohtien esille tuomiseksi ja niihin puuttumiseksi. Henkilöstön tulee saada riittävästi tietoa toimintaa ohjaavasta lainsäädännöstä ja ratkaisukäytännöstä sekä tukea johdolta ja hallinnolta vaikeisiin tilanteisiin ja ongelmien ratkaisuun.

Opiskelijoita ja tarvittaessa huoltajia tulee myös riittävästi informoida opiskelijoiden oikeuksista ja velvollisuuksista sekä käytettävissä olevista oikeussuojakeinoista.

Hallinnon ja talouden tarkastamista varten kuntayhtymässä toimii tarkastuslautakunta, jonka tehtävät on määritelty kuntalaissa ja hallintosäännössä. Tarkastuslautakunta pitää yllä sidonnaisuusrekisteriä. Henkilöstön sivutoimet selvitetään ja sivutoimi-ilmoitukset ja -luvat tarkastetaan vuosittain.

Riveriasta tuotiin muun ohella erityisesti esiin, että valtionosuusrahoituksella toimivan yleishyödyllistä perustehtävää toteuttavan organisaation tulee toimia tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti. Valtionosuusrahoituksen käyttö tarkastetaan vuosittain tilintarkastuksessa.

Riveriassa on laadittu asiakirja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Asiakirjassa todetaan, että sisäinen valvonta jakaantuu luottamushenkilöille kuuluvaan seurantaan, esimiesten suorittamaan valvontaan sekä sisäiseen tarkastukseen. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus toiminnan tuloksellisuudesta, tehokkuudesta ja taloudellisesta kestävydestä, raportoinnin oikeellisuudesta ja tietojen luotettavuudesta, lakien, päätösten, sääntöjen ja johdon ohjeiden noudattamisesta, resurssien ja omaisuuden asianmukaisesta käytöstä ja turvaamisesta sekä toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyyden saavuttamisesta.

Työelämän tiimиаuditoinneilla selvitetään työssäoppimisjaksojen kehittämistarpeita ja toisaalta myös onnistumisia. Työpaikkaohjauksesta on tehty selvitys, jossa tärkeimmäksi kehittämisen kohteeksi nousi työpaikkaohjauksen määrä ja taso sekä työpaikkaohjaajien koulutuksen tarve. Valmisteilla ohjaukseen on malli, joka sisältää substanssin ja oikeudelliset puitteet. Mallin on tarkoitus valmistua vuonna 2024.

Viranhaltijat ja oppilaitoksen muu henkilöstö seuraavat vastuualueillaan tapahtuvia lainsäädännöllisiä muutoksia.

Riveriasta kerrotaan heillä huomioitavan toiminnasta saatu palaute ja palautteen antajalle aina vastataan. Palautetta todetaan tulevan kuitenkin suhteellisen vähän.

Riveriassa on ollut käytössä ilmoituskanava maaliskuusta 2023, jonka kautta on mahdollista tuoda esille havaittuja epäkohtia ja väärinkäytösepäilyjä. Opiskelijoilla on käytössään oma ilmoituskanava esim. kiusaamistapauksista ilmoittamista varten. Opiskelijoiden käytössä on lisäksi työturvallisuuden ilmoituskanava ja opiskelijaforumit, joissa on johtoryhmän ja opiskelijoiden edustajat. Opiskelijoille tehdään myös hyvinvointikyselyt vuosittain.

14 Toimenpiteet

Tarkastus ei antanut apulaisoikeusasiamiehelle aihetta jatkotoimenpiteisiin.

Liitteet:

1. Ennakkomateriaali
2. Lomake ”Vammaisten henkilöiden oikeudet oikeusasiamiehen kanslian tarkastuksilla 2023” (Riveria toimittanut täytettynä kansliaan 5.12.2023)

Tiedoksi: Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä Riveria